

OPIS SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ W BANKU SPÓŁDZIELCZYM W WĄCHOCKU zgodnie z Rekomendacją H 1.11 KNF

a) Cele systemu kontroli wewnętrznej

W Banku Spółdzielczym w Wąchocku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, którego celem, zgodnie z art. 9c ust.1 ustawy – Prawo bankowe, jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

b) Odpowiedzialność Organów zarządzających i nadzorujących System Kontroli Wewnętrznej

Zarząd Banku:

- 1) odpowiada za zorganizowanie oraz prawidłowe funkcjonowanie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej ,
- 2) podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracy z komórką ds. zgodności, a także dostępu tej komórki do dokumentów źródłowych, niezbędnych do realizacji powierzonych zadań.
- 3) w przypadku wykrycia nieprawidłowości przez system kontroli wewnętrznej, podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w tym określone środki naprawcze i dyscyplinujące.

Bezpośredni nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej sprawuje Prezes Zarządu.

Rada Nadzorcza:

- 1) sprawuje nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej oraz corocznie ocenia jego adekwatność i skuteczność w oparciu o informacje uzyskane od komórki do spraw zgodności, audytu wewnętrznego, Zarządu Banku, ustalenia wynikające z czynności nadzorczych wykonywanych przez uprawnione do tego instytucje (np. KNF, BFG, UOKIK), istotne z punktu widzenia adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oceny i opinie dokonywane przez podmioty zewnętrzne, jeżeli były wydawane,
- 2) w ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych:
  - nadzoruje wykonywanie obowiązków przez zarząd dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności;
  - zatwierdza politykę zgodności banku;
  - co najmniej raz w roku ocenia stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank,

Komitet Audytu:

- 1) prowadzi działania o charakterze kontrolnym, polegające na monitorowaniu:
  - procesu sprawozdawczości finansowej,
  - skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,

- niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz jednostki zainteresowania publicznego świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie,
- 2) współpracuje z Bieglym Rewidentem.

c) Schemat organizacji, umiejscowienie oraz zakres zadań trzech linii obrony

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany w sposób zapewniający funkcjonowanie trzech niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomów:

- 1) **Pierwsza linia obrony** (pierwszy poziom zarządzania) – komórki organizacyjne odpowiedzialne za podejmowanie ryzyka w trakcie działalności operacyjnej.
- 2) **Druga linia obrony** (drugi poziom zarządzania) – niezależna ocena ryzyka. Na drugim poziomie zarządzania występują następujące komórki organizacyjne, uprawnione do przeprowadzania testowania pionowego to: komórka audytu Banku Zrzeszającego, Stanowisko ds. zgodności, Zespół zarządzania ryzykami i analiz, Stanowisko ds. monitoringu i klasyfikacji, Zespół analityków kredytowych, Administrator Bezpieczeństwa Informatycznego (ABI).
- 3) **Trzecia linia obrony** (trzeci poziom zarządzania) – audyt wewnętrzny wykonywany przez System Ochrony Zrzeszenia, w ramach Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS

Pierwsza linia obrony ma na celu:

zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z procedurami wewnętrznymi, a także, bieżące reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości oraz monitorowanie mechanizmów kontrolnych. Kontrola ta obejmuje stanowiska odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.

Sprawowana jest w zakresie jakości i poprawności wykonywanych czynności przez każdego pracownika oraz dodatkowo przez osoby z nim współpracujące i jego bezpośredniego przełożonego oraz wszystkie osoby, którym czynności kontrolne wyznaczono w zakresach obowiązków.

Druga linia obrony ma na celu:

realizowanie na drugim Poziomie II czynności kontrolnych przez specjalnie dedykowane do tego stanowiska lub komórki organizacyjne Banku, niezależne od zarządzania ryzykiem, kontroli wykonywanych na Poziomie I oraz z zachowaniem zasady braku konfliktu interesów w realizacji czynności kontrolnych.

Kontrola ma charakter ciągły i kompleksowy. Obejmuje ocenę skuteczności mechanizmów kontroli na pierwszym poziomie oraz ocenę prawidłowości realizacji funkcji zarządzania ryzykiem w działalności Banku.

Pracownicy komórek Banku na drugim poziomie w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują przestrzeganie mechanizmów kontrolnych poprzez monitorowanie pionowe (weryfikacja lub testowanie pierwszego poziomu przez poziom drugi) i monitorowanie poziome (weryfikacja lub testowanie poziome na drugim poziomie).

Trzecia linia obrony ma na celu:

badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej Banku.

Audyt wewnętrzny polega na okresowym badaniu, ocenie i doskonaleniu wdrożonych mechanizmów kontroli wewnętrznej oraz ich praktycznego stosowania. Audyt wewnętrzny ocenia zarówno zaprojektowanie jak i efektywność kontroli realizowanych na Poziomie I i II, a także ocenia skuteczność i adekwatność tego systemu.

d) Funkcja kontroli

W ramach systemu kontroli wewnętrznej Bank powołuje:

- 1) Funkcję kontroli, na którą składają się:
  - a) mechanizmy kontroli realizowane w trakcie wykonywania transakcji, czynności itd.
  - b) monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontroli wewnętrznej (weryfikacja i testowanie).
- 2) Bank dokonuje powiązania procesów uznanych za istotne z celami i przypisuje kluczowe mechanizmy kontrolne tym procesom.
- 3) Bank zapewnia dokumentację systemu kontroli wewnętrznej, w szczególności poprzez:
  - a) rejestrowanie każdej operacji, transakcji, produktu i usługi, systemu, procesu, struktury organizacyjnej;
  - b) opis w formie matrycy funkcji kontroli, powiązania celów, o których mowa w ust. 2 z procesami istotnymi oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.

e) umiejscowienie, zakres zadań, niezależność komórki ds. zgodności

Stanowisko ds. zgodności umiejscowione jest w drugim poziomie zarządzania (II linia obrony) Systemu kontroli wewnętrznej i zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Banku podlega Prezesowi Zarządu.

Zakres zadań komórki ds. ryzyka to identyfikacja, ocena, monitorowanie i raportowanie ryzyka całości Banku.

f) zasady corocznej oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej, dokonywanej przez Radę Nadzorczą wynikające z Rekomendacji H zawarto powyżej w pkt b).

ZARZĄD
Banku Spółdzielczego w Wąchocku